

Beschikbaar stellen werkbudget 2016 ten bedrage van € 134 duizend ten behoeve van knelpunten ambtelijke organisatie

Aan de raad,

In-/aanleiding

Op basis van de evaluatie van het traject 'knelpunten 2015 ambtelijk organisatie' hebben we ook voor het jaar 2016 mogelijke knelpunten tegen het licht gehouden. De omstandigheden waaronder het gemeentebestuur en de organisatie anno 2016 mogen functioneren zullen naar verwachting niet wezenlijk veranderen. Daartoe kunnen de volgende oorzaken worden genoemd:

- hoog ambitieniveau (college uitvoeringsprogramma, basics op orde, herindelen periode 2016 - 2019, professionalisering organisatie, beheerplannen kapitaalgoederen)
- Intensivering van bestaand beleid (parkeren, kernen, juridisch, personeel, handhaving, regionaal, BiBob et cetera)
- nieuw beleid (vluchtelingenproblematiek, bestuurlijke fusie, omgevingswet, welstandsnota, gemeenschappelijke regelingen, bomenplan)
- groot aantal projecten met gelijktijdige doorlooptijden (volop oude en nieuwe plannen)
- grote (interne) vraag naar uitvoerings- en ondersteuningscapaciteit.

De complexiteit én 'workload' blijven ongemeen groot en hoog. Onze organisatie kan te nauwer nood kwalitatief en kwantitatief 'alle ballen' in de lucht houden, maar slaagt daar tot op zekere hoogte wonderwel in. Wat dit betreft zijn niet alleen veel ontwikkelingen in gang gezet maar ook majeure besluiten genomen. Uiteraard heeft het knelpuntenbudget 2015 hieraan in belangrijke mate bijgedragen.

Naar onze mening is de vigerende constellatie (publiek, politiek, bestuurlijk en organisatorisch) van Haarlemmerliede en Spaarnwoude genoegzaam bekend. Eerder gegeven beschouwingen, analyses, conclusies en aanbevelingen laten wij daarom thans buiten het onderhavige voorstel (korteidshalve verwijzen wij naar '2015-documenten' als 'nota knelpunten 2015 ambtelijke organisatie', 'besluit beschikbaarstelling budget € 773 duizend', 'tweemaandelijks budgetrapportages', 'kadernota 2016', 'programmabegroting 2016', 'raadsbrief verlenging inhuurcontracten met 2 maanden', 'evaluatie knelpunten 2015 ambtelijke organisatie' et cetera).

Processen, projecten, producten

In kort bestek is hierna, niet limitatief, weergegeven welke aangelegenheden zoal veel (extra) tijd en energie vragen:

- bestuurlijke fusie (principebesluit, convenanten, herindelingsontwerp)

- nieuw: vluchtelingenproblematiek, omgevingswet, aanbestedingsbeleid, veiligheidsbeleid, evenementenbeleid, volksgezondheid, woonruimteverdeling, natuur begraven
- bestemmingsplannen Liedeweg, Zoete Inval West, Hofambacht en Buitengebied
- (bouw)plannen Mientekade, Dokter W. Nijestraat, Ringweg, Houtrakkerweg, Liedeweg, Gemeenlandshuis, Sectorpark, Outletcenter, Supermarkt, Poldermanterrein, WheelerIcePlanet, Penningsveer Minerva/Renautic/Molenaar, OLV Geboorte, Amsterdamsestraatweg, EenKindCentrum, Hartje Spaarndam, Sluisjes, Groene Schip, Spaarnebuiten, Droomparken
- ontwikkelingen Polanenpark NV (vestiging bedrijven), Meerlanden NV (afvalscheiding)
- beleid + activiteiten 'buitengewone opsporing', 'brandveilig gebruik', 'schipholgelden', 'schipholgedupeerden', 'leefbaarheid N200', 'parkeren', 'juridische handhaving', 'treasury', 'drank en horeca', 'sociaal domein', 'dorpscentrum', 'permanent wonen recreatieverblijven'
- beheerplannen kapitaalgoederen (riolering, gemalen, Individuele Behandeling Afvalwatersystemen, wegen, groen, verlichting, gebouwen, bergbezinkbassins, speelvoorzieningen, bomen, verkeerstekens/-borden)
- infrastructuur (Liedeweg, Lagedijk, Lageweg, Hockeyvelden, Sugarcity, Claes van Kietenstraat, snelfietsroute)
- basics op orde brengen/houden (vergunningverlening, personele regelingen / waarderingen / systemen, contractenbeheer, grondpolitiek, aanbestedingen, nota reserves / voorzieningen, activabeleid, tarieventabel, accountantscontrole, bedrijfsplan/-voering, professionalisering, website, intranet, communicatie/informatievoorziening, compensatieregeling PIP)

Uitgangspunten

Voor 2016 hanteren wij onder andere de hierna vermelde uitgangspunten voor de personele bezetting (vaste mensen en ingehuurde mensen):

- realiseren college uitvoeringsprogramma
- uitvoeren bestaand beleid
- afronden lopende projecten
- nakomen wettelijke verplichtingen
- basics op orde brengen.

Op basis van de vaste formatie, als vastgesteld bij de begroting 2016, wordt gerekend met 1450 uur productief per fulltime medewerker (uren na aftrek van verlof, ziekteverzuim, studie et cetera) verdeeld over de te leveren producten. Verder is gekeken naar de daadwerkelijke urenbehoefte vanwege ontwikkelingen, projecten, nieuwe wetten et cetera.

Uiteraard is het mogelijk om taken die niet wettelijk verplicht zijn, niet uit te voeren.

Temporiseren en doorschuiven kan wellicht maar in de praktijk blijkt dat voor het overgrote deel sprake is van 'rijdende treinen' vanwege gemeentelijke ambities, regionale verplichtingen, afspraken/overeenkomsten met derden en subsidieverstrekking met fatale termijnen.

Urencalculatie

Voor het jaar 2016 hebben de afdelingsmanagers (voor het eerst uniforme) afdelingsplannen gemaakt. Als extract wordt hiervan nog een bedrijfsplan 2016 op concernniveau gemaakt. Zo kan meer verbinding ontstaan met de geplande thema's voor de commissie Raadsvoorbereiding en gemeenteraad in het kader van opiniëring, meningsvorming en besluitvorming.

De eind 2015 opgestelde afdelingsplannen met capaciteitsberekeningen dienen mede als basis voor de onderbouwing van gevraagde middelen. In deze context hebben we het niet meer over 'managerial aspecten'.

De portefeuillehouders hebben samen met de afdelingshoofden bekeken of de omvang van een benodigd incidenteel werkbudget kan worden bijgesteld door:

- geen nieuwe zaken op te pakken
- te beperken tot wettelijke taken en college uitvoeringsprogramma
- te temporiseren in lopende trajecten en/of projecten.

Na deze exercitie ziet de primaire extra urenvraag van bruto naar netto er als volgt uit:

• <i>afdeling Ruimte, ruimtelijke plannen</i>		
- extra uren	4130	uren
- temporiseren/niet uitvoeren	304	uren
- te dekken uit subsidies/exploitatieovereenkomsten et cetera	2741	uren

saldo netto ongedekt	1085	uren
	=====	
• <i>afdeling Ruimte, civiel technisch</i>		
- extra uren	4628	uren
- temporiseren/niet uitvoeren	294	uren
- te dekken uit subsidies/exploitatieovereenkomsten et cetera	3047	uren

saldo netto ongedekt	1287	uren
	=====	
• <i>afdeling BestuursOndersteuning en Bewonerszaken</i>		
- extra uren	2817	uren
- temporiseren/niet uitvoeren	787	uren
- te dekken uit subsidies/exploitatieovereenkomsten et cetera	0	uren

saldo netto ongedekt	2030	uren
	=====	
• <i>afdeling Middelen</i>		
- extra uren	779	uren
- temporiseren/niet uitvoeren	179	uren
- te dekken uit subsidies/exploitatieovereenkomsten et cetera	0	uren

saldo netto ongedekt	600	uren
	=====	

De dekking uit subsidies, exploitatie overeenkomsten en dergelijke is afgestemd met het afdelingshoofd ruimte en zijn gebaseerd op reële verwachtingen.

Voor een meer gedetailleerd extra urenoverzicht verwijzen naar de bij dit voorstel behorende bijlagen. Hierna is ook per afdeling een toelichting gegeven met een berekening van het benodigde budget.

Afdeling Ruimte

De afdeling Ruimte houdt zich ten behoeve van inwoners en ondernemers bezig met inrichting, regulering en beheer ten aanzien van wonen, werken, bouwen, verblijven, natuur en milieu, en verkeer.

De afdeling ruimte bestaat uit de disciplines 'ruimtelijke plannen', 'bouwen en wonen', 'milieu' en 'civiele techniek'. Het ruimtelijk kader (i.c. structuurvisie en bestemmingsplannen) om in onze gemeente te ontwikkelen is 'up to date'. Ook komen de beheerplannen kapitaalgoederen steeds meer op orde. Daarnaast zijn/worden impulsen gegeven voor stringenter toezicht en handhaving. Overigens zal in 2016 nader worden bekeken of herschikking van reguliere taken / werkzaamheden met gelijktijdige uitbesteding aan de Milieudienst IJmond realistisch is.

De voorwaarden om ruimtelijk te kunnen ontwikkelen zijn aanwezig en we merken dat in de toename van ideeën en initiatieven. Een en ander heeft versnelling én cumulatie van lopende en nieuwe plannen tot gevolg waardoor we meer contacten, aanvragen en overleggen hebben. Hierdoor neemt ook de vraag naar ondersteunings- en uitvoeringscapaciteit behoorlijk toe.

Tegelijkertijd stelt de hogere overheid steeds zwaardere eisen aan onze organisatie. Denk hierbij aan nieuwe wet- en regelgeving op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving evenals het intensievere toezicht op het aanleveren van jaarplannen voor de gemeentelijke bezittingen als gebouwen, wegen, openbaar groen, riolering, openbare verlichting et cetera).

Voor het dienstjaar 2016 heeft de afdeling Ruimte capaciteitsberekeningen opgesteld. Bij de discipline civiele techniek wordt voor het onderwerp civiele techniek/verkeer/parkeren 1287 uur extra geraamd. Voor de disciplines 'ruimtelijke plannen' en 'bouwen en wonen' is bovenop de bestaande formatie 1085 uur extra geraamd.

Binnen de discipline Milieu is het voornemen om bepaalde werkzaamheden te gaan uitbesteden aan de omgevingsdienst IJmond. Dit zal nog nader uitgewerkt worden in eventuele 'dienstverleningsovereenkomsten'.

Samenvattend komen wij voor het uitvoeren van werkzaamheden als projectcoördinatie en regiefunctie op de afdeling Ruimte in totaal 2372 uren tekort. Een groot aantal projecten is al in 2015 gestart en loopt in 2016 door. Daarnaast zien wij ten opzichte van eerdere jaren een toename van het aantal projecten.

De geraamde kosten verbonden aan de externe inhuur van medewerkers bedragen afgerond € 178 duizend (= 2372 uur x € 75 per uur). Het uur bedrag is een gemiddelde maar kan afhankelijk van contractonderhandelingen hoger of lager uitvallen.

Afdeling BestuursOndersteuning en Bewonerszaken

De afdeling BestuursOndersteuning en Bewonerszaken bestaat uit de disciplines 'juridische zaken', 'burgerzaken', 'bestuurssecretariaat', 'APV en bijzondere wetten', openbare orde en veiligheid', 'welzijn/sociaal domein', 'communicatie en public relations' en 'onderwijs'. Deze onderverdeling gaat bijna 1 op 1 waar het gaat om de bemensing (met ook nog eens veel parttimers).

Welzijn/sociaal domein

Uit het opgestelde Afdelingsplan 2016 valt op te maken dat op het terrein van welzijn/sociaal domein een tekort aan 1500 uur mankracht wordt verwacht, of te wel een volledige fte. Deze inschatting is niet specifiek voor 2015 maar gebaseerd op feiten uit 2015.

De helft van het tekort aan mankracht is in 2015 opgevuld geweest met een ingehuurd externe, betaald uit het knelpuntenbudget. Het werk zal in 2016 zeker niet minder maar wel meer worden.

Communicatie en pr

Daarnaast wordt er een tekort verwacht op het vakgebied communicatie en pr van 725 uur. Voor 2015 was al een tekort voorzien en is daar een knelpuntenbudget voor beschikbaar gesteld. Dat budget is slechts gedeeltelijk besteed. Een deel ervan is gespendeerd aan de inhuur van bovengenoemde externe, die de welzijnstaken van de communicatiemedewerkster heeft overgenomen. Een deel van de capaciteitsbehoefte is ingevuld door een stagiaire en een deel ervan wordt nog in de laatste 2 maanden van 2015 uitgegeven (nieuwe website). Voor het overige is het budget niet besteed en dus niet omdat er geen behoefte aan extra mankracht was. De werkzaamheden zijn blijven liggen en zullen alsnog in 2016 uitgevoerd gaan worden, mits er voor 2016 budget beschikbaar is.

Bibobtoetsen

Vorig jaar hebben we gebruik gemaakt van een inhuurkracht om de Bibob toetsen te doen. Dit was nodig omdat de behandelende ambtenaar voor deze tijdrovende taak de tijd noch de kennis van zaken heeft. Het is een zeer specialistisch vakgebied en er zijn grote belangen mee gemoeid. Voor 2015 hebben wij voor ca 100 uur = € 6.500 uur ingehuurd.

Wij verwachten voor 2016 wederom een paar grote aanvragen. Het is de bedoeling dat de eigen medewerkster die toetsen nu zelf kan gaan doen.

IASZ

De IASZ zal extra inzet behoeven voor het uitvoeren van al het extra werk dat de toename van "inwoners" in de vorm van vluchtelingen en verblijfsgerechtigden met zich mee brengt. Hierbij moet worden gedacht aan het behandelen van aanvragen om uitkeringen en wmo-voorzieningen, maar ook aan extra aandacht die de c/jg-coaches en de welzijnscoach aan deze inwoners zullen gaan besteden.

De geraamde kosten verbonden aan de externe inhuur van medewerkers bedragen afgerond € 153 duizend (= 2030 uur x € 75 per uur). Het uur bedrag is een gemiddelde maar kan afhankelijk van contractonderhandelingen hoger of lager uitvallen.

Afdeling Middelen

De afdeling Middelen bestaat uit de disciplines 'post en archief', 'receptie, bode en facilitaire zaken', 'financiën, belastingen en verzekeringen', 'informatievoorziening en automatisering' en 'personeel en organisatie'. Hoewel ook hier veel één-mens-functies zijn is overal achter vang c.q. functiescheiding doorgevoerd. De medewerkers zijn generalisten. Af en toe wordt specialisme ingehuurd bijvoorbeeld bij het opstellen van de jaarrekening.

De afdeling Middelen is in belangrijke mate een ondersteunende afdeling die met alle producten en projecten te maken heeft. Toename van productie- en projectwerk betekent een grotere vraag aan ondersteuning. De informatie- en communicatietechnologie (ICT) wordt steeds belangrijker voor de werkprocessen. Verdere al dan niet verplichte automatisering c.q. digitalisering is een 'must'.

1. Gevolgen besluit toekomstvisie

Zodra bekend is wie de fusiepartners van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude worden zullen er werkgroepen worden opgestart om de fusie voor te bereiden. Dat zal voor elk onderdeel een toename van werkzaamheden inhouden om te komen tot harmonisatie van de financiële administratie, belastingverordeningen, opzet van de begroting en de jaarrekening, facilitaire diensten, post en archief, verzekeringen en P&O zaken.

De werkzaamheden zullen per onderdeel sterk verschillen in omvang (voor belastingen is dit niet veelomvattend maar voor b.v. P&O zal dit wel een klus van formaat zijn).

Vooralsnog is een beroep op extra formatie niet aan de orde maar – en dat zal ook gelden voor andere afdelingen – uit de rijksbijdrage ter voorbereiding van de fusie zal een nadere afweging dienen te worden gemaakt voor dit punt.

Dat geldt in nog sterkere mate voor de digitalisering van het archief. Met de Provinciale toezichthouder en met de vertegenwoordigers van het Noord Hollands Archief is afgesproken dat dit zo snel mogelijk wordt opgepakt na de fusiekeuze. In hoeverre dit incidentele – of structurele personeelskosten met zich brengt hangt af van de keuze van het systeem, de snelheid waarmee dit moet worden geïmplementeerd en het al dan niet overdragen van werkzaamheden aan de fusiepartner(s).

Beroep op extra middelen: vooralsnog niet.

2. Management van de afdeling.

Zoals uit de urenverantwoording blijkt is er te weinig ruimte voor het afdelingshoofd voor managementtaken. Meer nog t.o.v. de andere afdelingen is het hoofd Middelen meewerkend voorman.

Dit ondanks het feit dat de afdeling ook de 1e loco – secretaris levert die behalve noodzakelijke waarneming van de secretaris deze ook ondersteunt bij enkele onderdelen van diens taak.

Afstoten van meer werkzaamheden naar de comptabele c.q. het waarnemend afdelingshoofd op Middelen is geen optie. Wanneer de rol van het nieuwe afdelingshoofd Middelen ongewijzigd blijft is er geen probleem, wanneer deze meer aandacht wil besteden aan zijn managementtaken (wat aan te bevelen is) dan zal er voor de benodigde uren extra ondersteuning nodig zijn.

Beroep op extra middelen: invulling van de becijferde 300 uren.

3. Facilitaire zaken

Om de ambtenaar P&O de gelegenheid te geven om richting fusie haar taak naar behoren uit te voeren is het onderdeel facilitaire zaken losgeweekt van deze functie en bij anderen ondergebracht. De waarnemend comptabele voert de meeste van deze overgedragen taken uit, te weten:

- Aanschaf en onderhoud kopieer- en printapparatuur
- Aanschaf en onderhoud van Ipads mobiele telefoons
- Inkoop en onderhoud facilitaire ondersteuningsartikelen (beamer, flipover e.d.)
- Aanschaf kantoorartikelen, enveloppen, papier en drukwerk (daadwerkelijke bestelling door anderen)
- Bestelling visitekaartjes (opdracht vanuit P&O)
- Bestellen en voorraadbeheer representatie artikelen.

Betrokkene heeft deze taken toebedeeld gekregen met een structurele uitbreiding van 4 uren en een tijdelijke uitbreiding met 1 uur (ter compensatie van OR werkzaamheden).

In de praktijk zal blijken of dit voldoende is. Daarbij zal enerzijds opgelet moeten worden dat spaarzaam met de extra uren moet worden omgegaan, anderzijds moeten de werkzaamheden t.b.v. ondersteuning van de comptabele / kassier niet in het gedrang komen. Met betrokkenen is afgesproken dat halverwege 2016 wordt bezien of de oplossing t.a.v. de facilitaire werkzaamheden structureel passend is.

Beroep op extra middelen: vooralsnog niet.

4. Vervangend bode / receptioniste

Het aantal door de gemeentebode te draaien avonduren is sterk toegenomen door de vele voorlichtings – en inloopavonden naast de commissie – en raadgevergaderingen. Zo zijn er momenteel heel veel ruimtelijke plannen in voorbereiding terwijl ook de decentralisaties en het ontwikkelen van een toekomstvisie tot een uitbreiding hebben geleid. Bij de centrale receptie is de vakantieplanning moeilijk rond te krijgen. Er is er winst te halen door het houden van avondvergaderingen op dezelfde avond (in plaats van bijeenkomsten op diverse avonden). Ook het tijdig digitaal melden en het vooraf overleggen met de gemeentebode kan de voorbereiding verbeteren. Het inzetten van receptionistes bij avond vergaderingen is eveneens een mogelijkheid.

Het aanstellen van inval bode / receptioniste geeft meer zekerheid t.a.v. een goede uitvoering van deze werkzaamheden. De kosten zullen deels uit de huidige invaluren van de vervangend receptioniste kunnen worden gedekt. Er worden 300 extra uren voorzien.

De geraamde kosten verbonden aan de externe inhuur van medewerkers bedragen afgerond € 45 duizend (= 600 uur x € 75 per uur). Het uur bedrag is een gemiddelde maar kan afhankelijk van contractonderhandelingen hoger of lager uitvallen.

Ramingen totaal

Afdeling	Uren	Lasten x € 1000
Ruimte (Civiele Techniek, Bouw- en Woningtoezicht, Ruimtelijke plannen)	2372	178
BOB (Communicatie en 'Public Relations', Openbare Orde en Veiligheid, Sociaal Domein, Toekomst Gemeente)	2030	153
Middelen (Personeel&Organisatie, Archief en Informatie- en Communicatietechnologie)	600	45
Categorie	Omschrijving	Baten x € 1000
Algemene reserve		134
Restant bestemmingsreserve knelpunten 2015		242
Saldo		0

Voorstel

1. Instemmen met de extra capaciteitsberekeningen 2016 afdelingen Ruimte, BOB en Middelen.
2. Ramen incidenteel budget 2016 op netto € 134 duizend ten behoeve van 'going concern', inhalen achterstanden, oplossen knelpunten, verzorgen processen, maken producten, uitvoeren projecten.
3. Dekken kostenraming vanuit de algemene reserve tot een bedrag € 134 duizend (toe te voegen aan de bestemmingsreserve knelpunten ambtelijke organisatie) én uit de bestemmingsreserve knelpunten 2015 tot een bedrag van € 242 duizend.
4. Bepalen dat budget ad € 134 duizend besteed wordt aan tijdelijke contracten 'externe inhuur'.
5. Aanwijzen als budgetbeheerders de gemeentesecretaris én de portefeuillehouder financiën.

Halfweg, 19 januari 2016
Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,
P.J. Heiligers, burgemeester
G.A. Koot, secretaris

Bijlage: ·Extra capaciteitsberekening

